

Examenul de bacalaureat național 2019

Proba E. a)

Limba și literatura română

Varianta 2

Filiera teoretică – Profilul umanist; Filiera vocațională – Profilul pedagogic

- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă zece puncte din oficiu.
- Timpul de lucru efectiv este de trei ore.

SUBIECTUL I

(50 de puncte)

Citește următorul fragment:

M-am născut la București, dar chiar în acel an tata a fost mutat cu garnizoana la Râmnicu Sărat, și cele dintâi amintiri se leagă de acest oraș. O casă mare, cu multe încăperi, și salcâmi în dreptul ferestrelor. În fund, curtea și apoi grădina, care mi se părea uriașă, înecată sub pruni, caiși și gutui. Cea mai veche amintire (cred că aveam mai puțin de trei ani): în grădină, cu fratele meu și un câine mare, alb, Picu. Ne rostogoleam toți trei în iarbă. Alături, pe un scăunaș, mama, stând de vorbă cu o vecină. [...]

Dar mai cu seamă îmi amintesc de o după-amiază de vară, când toată casa dormea. Am ieșit din odaia noastră, a fratelui meu și a mea, și, de-a bușilea, ca să nu fac zgomot, m-am îndreptat spre salon. Aproape că nu-l cunoșteam, căci nu ni se îngăduia să intrăm decât la zile mari sau când aveam musafiri. Cred, de altfel, că în restul timpului ușa era încuiată cu cheia. Dar, de data aceasta, am găsit-o descuiată și, tot de-a bușilea, am pătruns înăuntru. În clipa următoare, emoția m-a ținut locului. Parcă aș fi intrat într-un palat din basme: storurile erau lăsate și perdelele grele, de catifea verde, erau trase. În odaie, plutea o lumină verde, irizată, ireală, parcă m-aș fi aflat dintr-odată închis într-un bob uriaș de strugure. Nu știu cât timp am rămas acolo, pe covor, respirând anevoie. Când m-am deșteptat, am început să înaintez cu grijă pe covor, ocolind mobilele, privind cu nesăț mășuțele și etajerele pe care se aflau așezate fel de fel de statuete, ghiocuri*, sticlute de cristal, cuțite de argint, privind mai ales oglinzile mari, venețiene, în ale căror ape adânci și clare mă regăseam altfel, mai crescut, mai frumos, parcă eu însumi înnobilit de lumina aceea ajunsă acolo dintr-o altă lume.

N-am povestit nimănui despre această descoperire. Simțeam, de altfel, că n-aș fi știut ce să povestesc. Dacă aș fi putut utiliza vocabularul adultului, aș fi spus că descoperisem o taină. Ca și imaginea fetiței de pe Strada Mare, puteam evoca oricând feeria aceasta verde, și atunci rămâneam nemișcat, aproape nemaîndrăznind să respir, și regăseam beatitudinea de la început, retrăiam cu aceeași intensitate intrarea bruscă în paradisul luminii aceleia neasemuite. Exercițiul acesta de recuperare a momentului epifanic* l-am practicat mulți ani și regăseam întotdeauna aceeași plenitudine, în care mă lăsam să alunec ca într-o clipă fără durată, fără început și fără sfârșit. În ultimii ani de liceu, când mă luptam cu lungi crize de melancolie, mai izbuteam încă, uneori, să regăsesc lumina de aur verde din acea după-amiază de la Râmnicu Sărat, dar, deși beatitudinea era aceeași, era peste puțință de suportat acum, îmi agrava prea mult tristețea; căci, de data aceasta, știam că lumea din care făceau parte salonul și perdelele de catifea verde, și covorul pe care înaintam în genunchi, și lumina neegalată era o lume pentru totdeauna pierdută.

Mircea Eliade, *Memorii*

**ghioc* – gen de melci cu cochilia mare, ovală, cu aspect de porțelan, care trăiesc în mările calde; *p. restr.* cochilia acestor melci, folosită ca ornament sau pentru preziceri asupra viitorului cuiva

**epifanic* – revelator

A. Scrie pe foaia de examen, în enunțuri, răspunsul la fiecare dintre următoarele cerințe cu privire la textul dat.

1. Indică sensul din text al secvenței *peste puțință de suportat*. **6 puncte**
2. Menționează motivul pentru care salonul era aproape necunoscut copiilor, așa cum reiese din textul dat. **6 puncte**
3. Precizează efectul pe care îl are asupra copilului intrarea în salon, justificându-ți răspunsul cu o secvență relevantă din text. **6 puncte**
4. Explică rolul exercițiului de reamintire practicat de-a lungul timpului de autor, valorificând informațiile din ultimul paragraf. **6 puncte**
5. Prezintă, în 30 – 50 de cuvinte, o trăsătură a adolescentului Mircea Eliade, așa cum se desprinde din ultimul paragraf. **6 puncte**

B. Redactează un text de minimum 150 de cuvinte, în care să argumentezi dacă amintirile influențează sau nu cunoașterea de sine, raportându-te atât la informațiile din textul extras din volumul *Memorii* de Mircea Eliade, cât și la experiența personală sau culturală. **20 de puncte**

În redactarea textului, vei avea în vedere următoarele repere:

– formularea unei opinii față de problematica pusă în discuție, enunțarea și dezvoltarea corespunzătoare a două argumente adecvate opiniei și formularea unei concluzii pertinente; 14 puncte

– utilizarea corectă a conectorilor în argumentare, respectarea normelor limbii literare (norme de exprimare, de ortografie și de punctuație), așezarea în pagină, lizibilitatea. 6 puncte

În vederea acordării punctajului pentru redactare, textul trebuie să aibă minimum 150 de cuvinte și să dezvolte subiectul propus.

SUBIECTUL al II-lea

(10 puncte)

Prezintă, în minimum 50 de cuvinte, rolul notațiilor autorului din fragmentul de mai jos.

TABLOUL I

Încăpere strâmtă, săracă, dar curată, în casa curelarului Ion Sorcovă. [...]

Stânga primului plan, ușă spre bucătărie.

Primul plan: într-o parte, scaun de curelărie, cu unelte și hamuri de reparat – în alta, masă și scaune de brad.

E în amurg și ultimele raze ale soarelui împurpurează perdelele albe.

ION SORCOVĂ, NASTASIA, VULPAȘIN

SCENA 1

SORCOVĂ, NASTASIA

SORCOVĂ (*coase un ham*).

NASTASIA (*e în bucătărie și o auzim cântând melodia, așa cum o cântă haimanalele la periferie*): „Iar dacă împreună va fi ca să murim [...]”.

SORCOVĂ (*a lăsat lucrul și ascultă, e nemulțumit*): Nastasio! Mai lasă cântecul, fato, că te-aude lumea și ne crede fericiții pământului.

G. M. Zamfirescu, *Domnișoara Nastasia*

Notă

Pentru **conținut**, vei primi 6 puncte, iar pentru **redactare**, vei primi 4 puncte (utilizarea limbii literare – 1 punct; logica înlănțuirii ideilor – 1 punct; ortografia – 1 punct; punctuația – 1 punct).

În vederea acordării punctajului pentru redactare, răspunsul trebuie să aibă minimum 50 de cuvinte și să dezvolte subiectul propus.

SUBIECTUL al III-lea

(30 de puncte)

Redactează un eseu de minimum 400 de cuvinte, în care să prezinți *particularități ale unui text poetic studiat*, aparținând lui Nichita Stănescu.

În elaborarea eseului, vei avea în vedere următoarele repere:

– evidențierea a două trăsături care permit încadrarea textului poetic studiat într-o perioadă, într-un curent cultural/literar sau într-o orientare tematică;

– comentarea a două imagini/idei poetice relevante pentru tema textului poetic studiat;

– analiza a două elemente de compoziție și de limbaj, semnificative pentru textul poetic studiat (de exemplu: titlu, incipit, relații de opoziție și de simetrie, motive poetice, figuri semantice, elemente de prozodie etc.).

Notă

Ordinea integrării reperelor în cuprinsul eseului este la alegere.

Pentru **conținutul** eseului, vei primi **18 puncte** (câte 6 puncte pentru fiecare cerință/reper).

Pentru **redactarea** eseului, vei primi **12 puncte** (existența părților componente – introducere, cuprins, încheiere – 1 punct; logica înlănțuirii ideilor – 1 punct; abilități de analiză și de argumentare – 3 puncte; utilizarea limbii literare – 2 puncte; ortografia – 2 puncte; punctuația – 2 puncte; așezarea în pagină, lizibilitatea – 1 punct).

În vederea acordării punctajului pentru redactare, eseul trebuie să aibă minimum 400 de cuvinte și să dezvolte subiectul propus.

Examenul de bacalaureat național 2019

Proba E. a)

Limba și literatura română

BAREM DE EVALUARE ȘI DE NOTARE

Varianta 2

Filiera teoretică – Profilul umanist; Filiera vocațională – Profilul pedagogic

- Se punctează orice formulare/modalitate de rezolvare corectă a cerințelor.
- Nu se acordă fracțiuni de punct. Nu se acordă punctaje intermediare, altele decât cele precizate explicit în barem.
- Se acordă zece puncte din oficiu. Nota finală se calculează prin împărțirea la zece a punctajului total obținut pentru lucrare.

SUBIECTUL I

(50 de puncte)

A. (30 de puncte)

1. indicarea sensului din text al secvenței date (de exemplu: Secvența are sensul de imposibil de îndurat/insuportabil.) – 4 puncte; formularea răspunsului în enunț – 1 punct; corectitudinea exprimării, ortografie și punctuație – 1 punct **6 puncte**
2. menționarea motivului pentru care salonul era aproape necunoscut copiilor (de exemplu: Salonul era aproape necunoscut copiilor, pentru că acestora nu li se permitea accesul decât rareori.) – 4 puncte; formularea răspunsului în enunț – 1 punct; corectitudinea exprimării, ortografie și punctuație – 1 punct **6 puncte**
3. precizarea efectului pe care îl are asupra copilului intrarea în salon (de exemplu: emoție puternică) – 2 puncte; justificarea răspunsului cu o secvență relevantă din text (*În clipa următoare, emoția m-a țintuit locului.*) – 2 puncte; formularea răspunsului în enunț – 1 punct; corectitudinea exprimării, ortografie și punctuație – 1 punct **6 puncte**
4. explicarea rolului exercițiului de reamintire practicat de-a lungul timpului de autor (de exemplu: recuperarea stării trăite în copilărie etc.): explicare nuanțată – 4 puncte; încercare de explicare – 2 puncte; formularea răspunsului în enunț – 1 punct; corectitudinea exprimării, ortografie și punctuație – 1 punct **6 puncte**
5. prezentarea unei trăsături a adolescentului Mircea Eliade, așa cum se desprinde din ultimul paragraf (de exemplu: atenție la detalii, emotivitate etc.): prezentare adecvată și nuanțată – 4 puncte; abordare schematică, ezitantă – 2 puncte; încercare de prezentare – 1 punct **4 puncte**
– respectarea precizării privind numărul de cuvinte – 1 punct; corectitudinea exprimării, ortografie și punctuație – 1 punct **2 puncte**

B. (20 de puncte)

- formularea unei opinii față de problematica pusă în discuție **1 punct**
- câte 2 puncte pentru enunțarea oricăror două argumente adecvate opiniei formulate: enunțare clară, în concordanță cu opinia formulată – 2 p.; încercare de enunțare – 1 p. **2 x 2 puncte = 4 puncte**
- câte 2 puncte pentru dezvoltarea corespunzătoare a fiecăruia dintre cele două argumente enunțate: dezvoltare clară, nuanțată – 2 p.; încercare de dezvoltare, schematism – 1 p. **2 x 2 puncte = 4 puncte**
- raportarea la text în dezvoltarea oricărui argument – 3 p.; raportarea la experiența personală sau culturală în dezvoltarea oricărui argument – 1 p. **3 puncte + 1 punct = 4 puncte**
- formularea unei concluzii pertinente **1 punct**
- utilizarea corectă a conectorilor în argumentare: utilizare adecvată – 2 p.; utilizare parțial adecvată – 1 p. **2 puncte**
- respectarea normelor limbii literare (0–1 greșeli lexicale sau morfo-sintactice – 1 p.; 2 sau mai multe greșeli – 0 p.) **2 puncte**
- respectarea normelor de ortografie și de punctuație (0–1 greșeli ortografice și de punctuație – 1 p.; 2 sau mai multe greșeli – 0 p.) **1 punct**
- așezarea în pagină, lizibilitatea **1 punct**

În vederea acordării punctajului pentru redactare, textul trebuie să aibă minimum 150 de cuvinte și să dezvolte subiectul propus.

SUBIECTUL al II-lea

(10 puncte)

Prezentarea rolului notațiilor autorului în textul dat (de exemplu: oferă informații despre decor, timp și spațiu, mișcare scenică, personaje etc.) **6 puncte**

- prezentare adecvată și nuanțată, prin raportare la fragmentul dat – 6 puncte
- prezentare ezitantă, prin raportare la fragmentul dat – 3 puncte
- simpla precizare a rolului notațiilor autorului sau tendință de generalizare – 1 punct

– utilizarea limbii literare – 1 punct; logica înlănțuirii ideilor – 1 punct; ortografia – 1 punct (0–1 greșeli ortografice – 1 punct; 2 sau mai multe greșeli – 0 puncte); punctuația – 1 punct (0–1 greșeli de punctuație – 1 punct; 2 sau mai multe greșeli – 0 puncte) **4 puncte**

În vederea acordării punctajului pentru redactare, textul trebuie să aibă minimum 50 de cuvinte și să dezvolte subiectul propus.

SUBIECTUL al III-lea

(30 de puncte)

Conținut – 18 puncte

– evidențierea a două trăsături care fac posibilă încadrarea textului poetic studiat într-o perioadă, într-un curent cultural/literar sau într-o orientare tematică **6 puncte**

- precizarea perioadei, a curentului cultural/literar sau a orientării tematice: 2 puncte
- numirea a două trăsături ale perioadei, ale curentului cultural/literar sau ale orientării tematice precizate: 2 x 1 punct = 2 puncte
- evidențierea celor două trăsături, prin valorificarea textului: 2 x 1 punct = 2 puncte

– comentarea a două imagini/idei poetice relevante pentru tema textului poetic studiat **6 puncte**

- precizarea temei: 2 puncte;
- câte 2 puncte pentru comentarea oricăror două imagini/idei poetice relevante pentru tema textului poetic – 2 x 2 puncte = 4 puncte (comentarea adecvată – 2 puncte; încercare de comentare – 1 punct)

– câte 3 puncte pentru analiza oricăror două elemente de compoziție și de limbaj, semnificative pentru textul poetic **2 x 3 puncte = 6 puncte**

- analiza fiecărui element ales, justificând relevanța acestuia pentru textul poetic studiat – 3 puncte; abordarea schematică, fără justificarea relevanței – 1 punct

Redactare – 12 puncte

– existența părților componente – introducere, cuprins, încheiere **1 punct**

– logica înlănțuirii ideilor **1 punct**

– abilități de analiză și de argumentare **3 puncte**

- relație adecvată între idei, între idei și argumente, formulare de judecăți de valoare relevante – 3 p.
- relație parțial adecvată între idei, între idei și argumente, formulare de judecăți parțial relevante – 2 puncte
- schematism – 1 punct

– utilizarea limbii literare (stil și vocabular potrivite temei, claritate a enunțului, varietate a lexicului, sintaxă adecvată – 2 p.; vocabular restrâns, monoton – 1 p.) **2 puncte**

– ortografia (0–1 erori – 2 p.; 2 erori – 1 p.; 3 sau mai multe erori – 0 p.) **2 puncte**

– punctuația (0–1 erori – 2 p.; 2 erori – 1 p.; 3 sau mai multe erori – 0 p.) **2 puncte**

– așezarea în pagină, lizibilitatea **1 punct**

În vederea acordării punctajului pentru redactare, eseu trebuie să aibă minimum 400 de cuvinte și să dezvolte subiectul propus.